

Bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?”

Kur’ân zıtları ayırır çünkü insana **ölçü kazandırmak** ister. İnsan kendi başına çoğu zaman karıştırır, gri alanlarda kaybolur. Hak ile bâtılı, doğru ile yanlış net çizgilerle ayırarak der ki: “Bak, yol budur; diğeri değildir.” Bu ayırım olmasa, insan neyi seçeceğini bilemez; hayat pusulasız kalır.

Kur’ân’ın bütün bu ayrımları aslında tek bir cümleye çıkar: “Tarafsız kalamazsın.”

Ya nurdasın ya karanlıkta. Ya ilimdesin ya cehalette.

Ve en önemlisi: **Seçtiğin şey, seni tanımlar.**

Cenâb-ı Hak, hakikatleri birbirinden ayırarak bize ölçü verir. Bu ölçüyle bakıldığında, eşitleme hastalığının ne büyük bir yanığı olduğu ortaya çıkar. İlk olarak şöyle buyurur:

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

“De ki: Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?” (Zümer, 39/9)

Kur’ân başka yerlerde bu hakikati farklı misallerle pekiştirir:

قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ

“De ki: Pis ile temiz (haram ile helal) bir olmaz.” (Mâide, 5/100)

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ

“De ki: Kör ile gören bir olur mu?” (Ra’d, 13/16)

أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ

“Yahut karanlıklarla nur bir olur mu?” (Ra’d, 13/16)

Aynı hakikat daha da açık bir şekilde şöyle beyan edilir:

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ ، وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ، وَلَا الظِّلُّ وَلَا
الْحَرُورُ ، وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ

**“Kör ile gören bir olmaz. Karanlıklarla nur bir olmaz. Gölge ile yakıcı sıcak bir
olmaz. Dirilerle ölümler de bir olmaz.”** (Fâtır, 35/19-22)

Yine:

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ ؟ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ
الْفَائِزُونَ

**“Cehennem ehli ile cennet ehli bir olmaz. Kurtuluşa erenler, cennet ehli
olanlardır.”** (Haşr, 59/20)

Dikkatle bakıldığında bu ayrımların kökünde tek bir hakikat yatar: **Âlim ile cahilin farkı.**

- Çünkü âlim, nuru temsil eder; cahil ise karanlığı...
- Âlim gören gibidir; cahil ise kör...
- Âlim temiz olanı seçer; cahil ise çoğu zaman pis ile temizi ayıramaz.

Demek ki Kur’ân’ın yaptığı bütün bu ayrımlar, en nihayetinde bizi şu hakikate götürür:
İlim ile cehalet asla bir değildir.

Bütün bu ayetler tek bir hakikati haykırır: **Zıtlar asla bir değildir.**

Pis ile temiz bir değilse, kör ile gören bir değilse, nur ile karanlık bir değilse, cennet ile
cehennem bir değilse, gölge ile yakıcı sıcak bir değilse... **Âlim ile cahil de asla bir
değildir.**